

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/17111,293-Akt-oskarzenia-przeciwko-Janowi-J.html>
02.03.2026, 02:35

293. Akt oskarżenia przeciwko Janowi J.

Prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Rzeszowie w dniu 25 lipca 2012 r. skierował do Sądu Rejonowego w Stalowej Woli, akt oskarżenia przeciwko Janowi J. byłemu Kierownikowi Referatu Śledczego Powiatowej Komendy Milicji Obywatelskiej w Tarnobrzegu

Prokurator oskarżył Jana J. o to, że w okresie od 5 marca do maja 1948 r. w Tarnobrzegu (woj. podkarpackie) będąc kierownikiem Referatu Śledczego Powiatowej Komendy MO działając wspólnie i w porozumieniu z innymi funkcjonariuszami znęcał się nad pozbawionym wolności i przetrzymywanym w areszcie PKMO Władysławem R.

Jan J. brał udział w częstych przesłuchaniach oskarżonego dokonywanych w różnych porach dnia oraz nocą, w trakcie których funkcjonariusze wielokrotnie grozili pokrzywdzonemu, bili go uderzając kawałkami gumy z ołowianym prętem w środku oraz pistoletem po całym ciele, także po głowie, aż do utraty przytomności. Umieszczali również Władysława R. w specjalnej celi izolacyjnej pozbawionej jakiegokolwiek wyposażenia i ogrzewania, nie podając żadnych pokarmów i napojów. Celem takiego traktowania pokrzywdzonego było zmuszenie go do przyznania się do popełnienia określonych przestępstw i złożenia stosownych wyjaśnień, w szczególności na temat jego przynależności do nielegalnej organizacji niepodległościowej i napadu na żołnierzy radzieckich. W tym samym celu Jan J. wraz z innymi funkcjonariuszami PKMO w Tarnobrzegu znęcali się w okresie od 10 marca do maja 1948 r. nad pozbawionymi wolności Mieczysławem R. oraz Bolesławem P.

Prokurator oskarżył również Jana J. o to, że w okresie od 22 stycznia do 25 stycznia 1951 r. w Rozwadowie (obecnie Stalowej Woli, ówczesne woj. podkarpackie), będąc komendantem Posterunku MO, doprowadził do zatrzymania, a następnie aresztowania Wojciecha P. pomimo braku jakiegokolwiek podstawy prawnej. Powodem takiego działania było podejrzenie przynależności Wojciecha P. do określonej grupy politycznej. Dopuścił także do tego, by podlegli mu funkcjonariusze znęcali się fizycznie i psychicznie nad aresztowanym wielokrotnie uderzając go po całym ciele, w wyniku do czego Wojciech P. zmarł. Tuż po stwierdzeniu jego zgonu jeden z funkcjonariuszy udał się do mieszkającego nieopodal lekarza żądając, aby wydał on zaświadczenie, że Wojciech P. nie zmarł na skutek pobicia. Lekarz odmówił wydania takiego zaświadczenia, ponieważ na miejscu zdarzenia stwierdził, iż funkcjonariusze MO „najpierw Wojciecha P. przesłuchiwali, później go nożem przebili (...), a następnie powiesili na drucie kolczastym na oknie.”

Jan J. nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów. Złożył wyjaśnienia, które jednak pozostają w wyraźnej sprzeczności ze zgromadzonym w toku śledztwa materiałem dowodowym.

Przestępstwa zarzucane oskarżonemu zostały opisane w art. 286 § 1 kk i 246 w zw. z art. 36 kk z 1932 r. i w zw. z art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2007 r. Nr 63 poz. 424 j.t. z późn. zm.) oraz art. 248 § 1 i 286 § 1 kk w zw. z art. 36 kk z 1932 r. w zw. z art. 2 ust. 1 i art. 3 ustawy o IPN - KŚZpNP

W dniu 28 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu wydał postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania karnego w stosunku do Jana J., uzasadniając je złym stanem zdrowia oskarżonego, uniemożliwiającym mu wzięcie udziału w postępowaniu sądowym.

Dnia 1 października 2018 r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu postanowił umorzyć sprawę ze względu na śmierć oskarżonego.